

С Т А Н О В И Щ Е

от доц.д-р Димитър Георгиев Димитров, преподавател в ЮЗУ „Неофит Рилски”-Благоевград на дисертационен труд на тема: „Развитие на алгоритмични умения на учениците от втори клас чрез информационни технологии”, по научна специалност „Теория на възпитанието и дидактика (Начална училищна педагогика), Професионално направление 1.2.Педагогика, Област на висше образование 1.Педагогически науки по процедура за публична защита на задочен докторант Мая Станкева Касева за получаване на научна степен «доктор» под научното ръководство на доц.д-р Димитър Георгиев Димитров

Рецензираният дисертационен труд е разработен на 214 компютърни страници основен текст и Приложение в отделно тяло-126 страници. В съдържателно отношение са обособени увод, четири глави, изводи, заключение, приноси с научно-приложен и приложен характер, литература от 176 източника, от която 151 източника са на кирилица, 15 на латиница и 10 веб-базирани източника. В основния текст са представени 58 фигури и 30 таблици.

1.Актуалност. Докторантският труд е ориентиран към една тематична област от психолого-педагогическите и конкретно-методически изследвания, която се отличава с високата си степен на специфичност, с перманентно пулсираща, но винаги признавана **актуалност**, както и с безспорната си **значимост** и потенциал за прилагане на **нови решения**.

Тези базови характеристики на проучвания проблем променят приоритетите си, а това е резултат, както от обективната ѝ сложност и многоаспектност, така и от динамиката при усъвършенстване на педагогическите подходи, отличаващи се с различна степен на абстрактност, обоснованост и равнище на конкретно-приложна операционалност.

На съвременния етап в развитието на информационните и комуникационни технологии, ИНТЕРНЕТ, веб услуги, образователни портали, сайтове за виртуално обучение, мулти медийни продукти и др., за които е необходимо да има подготвени специалисти, които да се занимават с иновационните практики. В тази посока е наложително получаване на адекватно образование в това число и за началните класове.

2.Дисертационният труд се откроява с това, че се разработват редица нови аспекти на феномена за развитие на алгоритмичните умения по математика в началните класове чрез използването на информационни технологии в широк дидактико-методически план, нещо което в нашата страна не е достатъчно проучено.

3. Докторантският труд **обогатява сензитивно** нашата педагогическа наука с подходи, методики и измерения на дидактико-методическия феномен за обучение чрез използване на информационни технологии, които в такъв цялостен план у нас не са изследвани до сега, и не са ставали предмет на такъв анализ на фона на обучението в частност по математика на началния етап на основното образование.

Този факт подчертава значимостта на изследователските усилия на докторанта Мая Станкева Касева. Още по значим е този извод на фона на последните изследвания в тази област, поради това, че са използвани оригинални походи, конструирани от докторанта. Това в подробност само по себе си е вид гаранция за надеждност в сферата на възприетата от автора ориентация.

4. **Съдържание на труда.** Съдържателната структура на труда е приемлива и включва най-съществените компоненти, които позволяват да се изследват алгоритмичните умения на учениците от втори клас чрез използване на информационни технологии, както в областта на образователното съдържание, така и в тази на дидактико-методическия инструментариум-дидактически принципи, методи на обучение, интерактивни методи на обучение, дидактически средства, организация на формите и др. Този подход позволява да се очертае по сполучлив начин **профила за развитие на алгоритмичните умения на учениците по математика в началните класове (втори клас) чрез използване на информационни технологии.** Положителна оценка заслужават характеристиката на основните понятия-умение, алгоритъм, алгоритмично мислене, алгоритмични умения, понятието задача и др. В този план дисертационният труд се отличава **с педагогическа зрялост и дидактико-методическа компетентност**, поради което разработката ще е много полезна и за учителите.

5. **Изследователският инструментариум и методите за изследване за развитие** на алгоритмичните умения на учениците по математика в началните класове са подходящи и достатъчни за целта и задачите на труда. Избрани са подходящи процедури за измерване на тестовете, които са подложени на анализ за надеждност на алгоритмичните умения с едни и същи показатели, а именно правилност, пълнота, съзнателност и трайност. Броят на изследваните ученици (ЕК, КК1 и КК2) и надеждните статистически процедури сугестират доверие във формулираните от Мая Станкева Касева изводи, обобщения и препоръки. Като се имат предвид получените резултати от експерименталното проучване, изводите от неговия количествен и качествен анализ може с увереност да се твърди, че издигнатата хипотеза е доказана и са решени основните задачи на дисертационното изследване. То е проведено в съответствие с всички научни изследвания.

6.Значимост на изследването. Темата на изследването е **оригинална** за нашата педагогическа теория и практика. За първи път у нас се извършва толкова **цялостно изследване** за развитие на алгоритмичните умения по математика на началния етап на основното образование чрез използване на информационни технологии и в това се състои големия принос на докторанта. Изводите, разсъжденията и уговорките, които тя прави са педагогически и дидактически целесъобразни макар, че могат да провокират полезни дискусии, въпроси и различни аргументи. Това изследване ще **стимулира** подобни разработки и в други **предметни области** на образователното съдържание в началните класове и ще допринесе за усъвършенстване структурирането и йерархизирането му не само върху основата на логиката на научното познание.

7.Приносите на дисертационния труд са формулирани върху достатъчен експериментален материал и са обобщени, както следва:

А. С научно-приложен характер:

1.Изясняване съдържанието на понятието алгоритмично умение и класификация на алгоритмичните умения.

2.Предложен е обобщен модел на процеса за развитие на алгоритмичните умения у учениците във втори клас чрез ИКТ, базирани на три компонента:

-алгоритмични умения;

-участници в процеса на обучение-учител, ученици и родители;

-методика, в чиито фокус са: адекватно подбрани методи, формулирани методически изисквания, разработена система от задачи и изведени изисквания към нея.

Б. С приложен характер:

1.Създадени са и са апробирани методически разработки за формиране и развитие на алгоритмични умения.

2.Изработени са и са апробирани набор от мулти медийни интерактивни учебни материали, подпомагащи процеса на формиране на алгоритмични умения.

3.Направени са препоръки за учебно-възпитателната работа, които биха подобрили обучението по информационни технологии в началния етап на основното образование на СОУ.

Дисертационният труд и неговите приносни моменти са лично дело на докторанта, която е представила 7 (седем) публикации една, от които в чужбина и те отразяват съществени моменти от изследването.

Авторефератът и справката с приносните моменти отразяват коректно съдържанието на дисертационния труд.

В **заключение** трябва да се отбележи, че проблемът за развити на алгоритмичните умения на учениците по математика в началните класове чрез използване на информационни технологии е значим на насоящия етап в българското училище. Поради това и откритите по-горе положителни

характеристики и приносните моменти го правят актуален и значим, което ми дава основание да дам **положителна оценка** на дисертационния труд на Мая Станкева Касева за придобиване на Образователната и научна степен „доктор” по научната специалност „Теория на възпитанието и дидактика” (Начална училищна педагогика), Професионално направление 1.2.Педагогика, Област на висше образование 1.Педагогика при факултет по Педагогика в ЮЗУ „Неофит Рилски“-Благоевград.

03.06.2015 год.
Благоевград

Изготвил становището:
(доц.д-р Димитър Г.Димитров)

